

Posudek bakalářské práce

Autorka práce a studijní obor: Barbora Doležalová

Název práce: „Co otevírá dveře zlu“: Jazyk jako nástroj manipulace v dramatické tvorbě Václava Havla

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Peter Chvojka, Ph.D.

	HODNOCENÉ ASPEKTY PRÁCE	A	B	C	N	NN
1	Samostatnost zpracování, porozumění problematice, originalita práce	x				
2	Formulace cílů práce a jejich splnění	x				
3	Koncepce a struktura práce (úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)	x				
4	Práce s literaturou/ s prameny (stav bádání, využití databází, práce s cizojazyčnou literaturou, interpretace a kritická reflexe textů, výběr a úplnost pramenné databáze, její kritika a interpretace)	x				
5	Adekvátnost použitých metod a jejich aplikace	x				
6	Formulace závěrů, příp. výsledky výzkumu	x				
7	Formální stránka práce (grafická úprava, jazyková a stylistická úroveň)	x				
8	Formální stránka práce (citační praxe a bibliografické odkazy)	x				

A = výborně	B = velmi dobře	C = dobře	N = nelze hodnotit	NN= nevyhověl/a
-------------	-----------------	-----------	--------------------	-----------------

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Bakalářská práce Barbory Doležalové nabízí dle názvu pohled na dramatickou tvorbu Václava Havla z perspektivy „jazyka jako nástroje manipulace“. Červenou nití mají být Havlovy statě o znacích, kódech a řeči obecně (str. 7). Vzhledem k Havlově politické angažovanosti, filozofické reflexi i umělecké tvorbě autorka nutně osciluje mezi pólem sémiotických teorií a Havlových praktických počinů a přiklání se více k literárněkritickému úhlu. Zřejmě správná volba, neboť není pochyb o tom, že její čtení Havla vykazuje skvělý postřeh, schopnost orientace v žánrově různorodém a velmi obsáhlém materiálu. Název a „červená nit“ možná nejsou místy vnímány s takovou autoritou, jakou byly demonstrovány, zvláště Havlovo pojetí o znacích, kódech a řeči obecně by mohlo být více podloženo autoritami sémiotické filozofie, ale kvalita samotného textu tyto rezervy bohatě vyváží.

Dalším velkým tématem je koncept pravdy. Kapitola Otázka pravdivosti se může jevit poněkud nekonzistentně. Dozvídáme se na pouhé jedné straně koncepce „pravdy“ od Jana Husa, přes Fregeho či Peirce po neopragmatisty. Přitom se nezdá, že by všechny bezpodmínečně korespondovaly s Havlovým horizontem a možná by bylo efektivnější pozastavit se u letmo zmíněného obratu k jazyku, který je

centrálním ohniskem absurdního dramatu. Na druhé straně nutno uznat, že Havel se střetává občansky s komunistickým režimem pravdou „faktuální“ (str. 9), ve filozofických úvahách s pravdou diskurzivní, zatímco na poli umění s pravdou nepojmovou či ozvláštňující (vhodně prezentováno autorkou na str. 12) a konkrétně v rámci absurdního dramatu s pravdou kontextuální či konotační. Přesto si dovoluji tvrdit, že zmíněná kapitola je spíše námětem a otevřením tématu, které není zcela vyčerpáno. V práci se na několika místech střetne téma řeči a ideologie. Z tohoto pohledu se nabízí rozbor sémiotiky v kontextu, který předložil např. Roland Barthes a domnívám se, že by byl vhodným svorníkem Havlova rozpětí. Zároveň ale platí, že se autorce podařilo udržet Havlovu „pravdivostní polyfonii“ v přehledném tvaru a zdárně provází čtenáře jednotlivými komnatami.

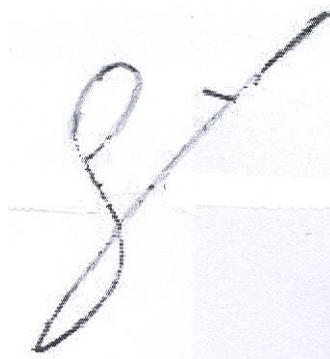
Na str. 24 autorka prohlašuje: „Svobodná vůle a kantovský kategorický imperativ jsou ale a priori v rozporu, naopak Nietzscheho stanovisko se mi zdá Havlově pojetí bližší.“ Určitě? Jaký vztah má Kantův kategorický imperativ a možnost svobodného rozhodování? Rozporný? Že Nietzsche předjímá avangradu, která bezesporu motivuje estetiku absurdního divadla, je zřejmé. Zůstává otázkou, zda Kanta takto konfrontovat s Nietzsche – což je možná otázka spíše pro citovanou autorku, přesto by i Barbora Doležalová mohla podat argumenty.

Vedle marginálních kritických poznámek je třeba vyjádřit respekt k „váze“, kterou se Barbora Doležalová rozhodla jakožto teprve bakalářská kandidátka unést a také unesla. Jisté je, že práce dalece přesahuje rozhledem, množstvím nastudované literatury, hloubkou i osobním zaujetím horizont bakalářské práce a její četba je příjemným i náročným zážitkem zároveň.

Bakalářskou práci **doporučuji** k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: výborně

V Českých Budějovicích 27. 5. 2019

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------